

Jokaisenoikeudet-juliste

Kenelle: Ala- ja yläkoulu	Missä: Sisällä
Eräpassin osio: Jokaisenoikeudet	Milloin: Kaikkina vuodenaikoina
Oppimistavoitteet: Tutustutaan jokaisenoikeuksiin	Tarvikkeet: Liimaa, sakset, kyniä, pahvia/kartonkia, vanhoja lehtiä
Kesto: Noin 45 min	Henkilöresurssit: 1

OHJEET

1. Jaa jokaiselle oppilaalle/parille yksi jokaisenoikeus. Kunkin oppilaan on kirjoitettava paperille (esim. A5-kokoinen) heille määrätty "oikeus". Tämän jälkeen paperi koristellaan asiaan kuuluvasti. Materiaalina voi käyttää esimerkiksi vanhoista lehdistä leikattuja kuvia/kirjoituksia tai vaihtoehtoisesti piirtää itse.
2. Kun kaikkien paperit on koristeltu, ne kerätään kokoelmaksi luokan seinälle. Lopuksi keskustellaan vapaasti jokaisenoikeuksista ja esimerkiksi siitä, mitä hyötyä oikeuksista on.

TAUSTAA

Jokaisenoikeudet tunnettiin ennen jokamiehenoikeuksina. Jokaisenoikeudet on pohjoismaalainen erikoisuus. Niiden nojalla kuka tahansa voi liikkua metsässä huolimatta siitä, kuka maan omistaa. Jokaisenoikeudet eivät maksa mitään ja koskevat kaikkia Suomessa oleskeleviä. Jokaisenoikeudella toimiminen ei kuitenkaan saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa luonnolle.

Linkkivinkki

- Lista jokaisenoikeuksista ja -velvollisuuksista luontoon.fi-sivustolla: <https://www.luontoon.fi/jokaisenoikeudet>

Jokaisenoikeudella saat

- liikkua jalan, hiihtäen ja pyöräillen luonnossa, kuten metsissä, luonnonniityillä ja vesistöissä
- ratsastaa
- oleskella ja yöpyä tilapäisesti alueilla, joilla liikkuminenkin on sallittua
- poimia luonnonmarjoja, sieniä ja rauhoittamattomia kasveja
- onkia ja pilkkiä (virallisesti maksuttomia kalastusoikeuksia)
- veneillä, uida ja peseytyä vesistöissä ja kulkea jäällä

Jokaisenoikeudella et saa

- haitata maanomistajan maankäyttöä
- kulkea pihamailla, istutuksilla tai viljelyksessä olevilla pelloilla
- kaataa tai vahingoittaa kasvavia puita
- ottaa kuivunutta tai kaatunutta puuta
- ottaa sammalta tai jäkälää
- tehdä avotulta toisen maalle
- häiritä kotirauhaa esimerkiksi leiriytmällä liian lähellä asumuksia tai meluamalla
- roskata ympäristöä
- ajaa moottoriajoneuvolla maastossa
- häiritä tai vahingoittaa lintujen pesiä ja poikasia
- häiritä eläimiä
- kalastaa ja metsästää ilman asianomaisia lupia
- päästää koiraa yleiselle uimarannalle, lasten leikkipaikaksi varatulle alueelle, kunnostetulle ladulle tai urheilukentälle
- pitää koiraa kytkemättömänä taajama-alueella, kuntopolulla tai toisen alueella
- pitää koiraa kytkemättömänä 1.3.–19.8. välisenä aikana edes omalla alueella

